

N:o 81.

Ank. till Riksd. Kansli den 1 Maj 1873, kl. 11 f. m.

Utlåtande, i anledning af väckt motion angående omsättning i penningar af den andel utaf kyrkotionden, som af församlingarne utgöres dels till kyrkorna och dels till akademier eller andra stiftelser.

(I. A.)

Uti en inom Riksdagens Andra Kammare väckt och till Stats-Utskottets behandling remitterad motion (N:o 27) har Herr *Sven Nilsson* i Efveröd, under förmälan att man af samma skäl, som talade för den år 1869 beslutade omsättningen af Kronans räntor och tionde till penningar, egde rätt att fordra, att kyrkornas tionde blefve efter samma grunder förvandlad, föreslagit, att den andel af kyrkotionden, som nu utgöres af församlingarne, dels till kyrkorna och dels till akademier eller andra stiftelser och inrättningar, måtte förvandlas till bestämda penningeavgifter efter samma grunder, som för kronans räntor och tionde enligt Kongl. Förordningen den 23 Juli 1869 blifvit bestämda, och med dessa avgifter framgent utgöras intill dess annorlunda derom varder beslutadt.

Kyrkotionde utgår i provinserna Skåne, Halland, Blekinge och Bohus. Den i de båda sistnämnda provinserna utgående löses efter bestämda pris, utgörande i Blekinge 2 R:dr 36 skill. banko tunnan råg och 2 R:dr 16 skill. banko för tunnan korn, och i Bohus, der tionden består af endast korn, dels 1 R:dr och dels 24 skillingar banko för tunnan, blef vid 1856—1858 års riksmöte till Statsverket indragen mot det å anslagen till kleresiet och kyrkors underhåll uppfördes deremot svarande kontanta ersättningsanslag. I Skåne och Halland åter utgår kyrkotionden antingen in natura eller löses den efter markegång.

Lika med motionären anser Utskottet med billighet öfverensstämmande, att, i afseende å utgörande af denna tionde, de skattskyldiga beredas samma lättnad, som kommit dem till del vid utgörandet af Kronans ränta och tionde. Utaf denna kyrkotionde äro emellertid af ålder anvisade särskilda afgifter såväl till aflöning åt presterskapet som till åtskilliga allmänna inrättningar, deribland förnämligast till Lunds akademi, hvarförutan en del af denna tionde åtföljer patronrättighet inom vissa församlingar eller innehafves under aunan enskild eganderätt. En förändring i det af motionären angifna syfte måste således föregås af en närmare utredning, om och på hvad sätt densamma må kunna, utan förnärmande af någons rätt, åvägabringas; och, då en dylik utredning icke kan åstadkommas förr än vederbörande löntagare eller andra, som ega att uppbära någon del af kyrkotionden, erhållit tillfälle att sig öfver den föreslagna förändringen yttra, får Utskottet hemställa,

att Riksdagen måtte i underdånig skrifvelse anhålla, det Kongl. Maj:t måtte, efter vederbörandes hörande, taga i öfvervägande huruvida icke den inom provinserna Skåne och Halland utgående kyrkotionde må kunna till penningar omsättas, i enlighet med de i Kongl. Förordningen den 23 Juli 1869, angående förändring af grundräntor och kronotionde, bestämda grunder, samt derom till Riksdagen aflåta nådig framställning.

Stockholm den 1 Maj 1873.

På Stats-Utskottets vägnar:

Arvid Fr:son Posse.